

daily

No. 36
3.7.82

הנה היום מתעורר, שולח קרני אור ראשונות
אל הלכלוך בשפולי הבתים, מקדים ברכה לחתולים עזובים
הנוברים בגלי האשפה וההרס.

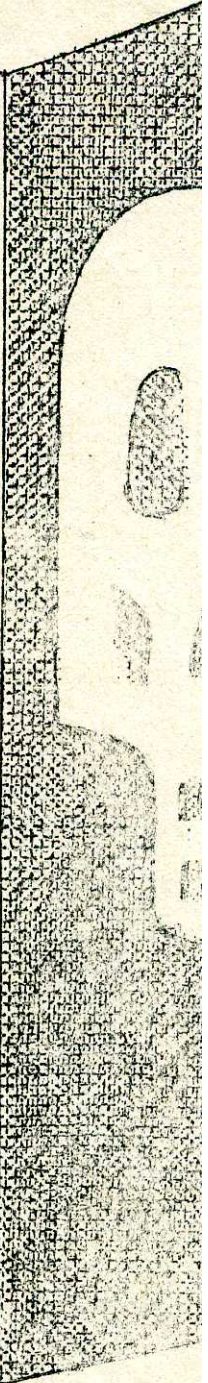
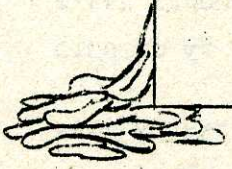
מעבר לפינה אחרי גל האשפה מסתמן קו שמש על
רצועת החוף - רצועת אדמה ומים. חול ושברי עצים חלודים,
כלי משחית, תפארת מלחמה.

עכשיו אתה רואה את הים נושא תפילה לשברי הבתים,
אחר לוקח גל להתרחק מאזור הסכנה.
ועכשיו אתה רואה את הבתים, החנויות, המכוניות העזובות,
את החורים האפלים בקירות הבתים, צוהר שנקרצ בידי אדם
לפתוח כיוון חדש לאויר הים ואור על חשכת האדם.

השנים שתבאנה מן החושך
תבאנה צלולות
כזכוכית מתרסקת
בכף יד
כיללת תנים
להכאיב

השנים שתבאנה.....

דודו / רונן
למי שמרגיש.

ציון ותשובה

כשקראו לי באמצע הסרט, יצאתי החוצה וכבר בדרך לבסיס ראיתי בעיני רוחי, איך אני חוזר לאחר שהכל כבר תם, ובשביל בין חדר האוכל והבריכה אני פוגש את רונן והוא אומר: נו, דודו, יש לך מהשהו לכל-סוטה .

ובאמת הכל נגמר (בינתיים) ואני שבתי הביתה. כשבמשך השבועיים שחלפו, נטען המושג "בית" באלף ואחת קונוטציות עזות. ובשביל ממולי עולה דמותו של רונן, שנראה כמו פקא שבו בחוץ גוף של מתאבק, מתכנית הספורט של אחר הצהריים בטלויזיה הירדנית. ואני חושב מאיפה להתחיל רונן, מאיפה ? מ-1917, מ-1939, מ-48, מ-56, 1967, 1973 או מיוני '82 איפה ההתחלה בבלגן הזה .

אולי פשוט יותר להתחיל מאבן גבול 114, שם חצינו את הקו הירוק ונכנסנו ללבנון. ושם נזכרתי בחדירה אחרת, ב-1970 ואני בסדיר, חודר ביחד עם כל היחידה לפתח-לאנד. ואביהו רונן מקבוץ העוגן פורץ בבכי, ואת הבכי הזה אני שומע עכשיו, כאן על אבן גבול 114. נכנסים ל"משולש הברזל", אז שהינו 48 שעות בפתח-לאנד, כמה זמן נהיה עכשיו. אנחנו הולכים ומגביהים לכיוון צור, ארץ יפה לבנון, הקמה גבוהה כקומת אדם כמעט, מבשילה מאוחר, הגפנים משתרגות בכל פינה בעקשות שקיימת, אולי רק בטבע ובכפרים שמתכוננים בנו בעיניים אטומות מאחורי דגלים לבנים. הידיים מונפות לשלום, כך ברכו את הטורקים, הצרפתים, הסורים, והמחבלים. ועכשיו גם אותנו. ארץ יפה לבנון, עם ידוע טבל. אנחנו מפוצצים מצבורי נשק ענקיים, תופסים פה ושם מחבלים, ועדיין לא רואים ממש את המלחמה.

אני לא רושם תאריכים רונן משום שלמלחמה הזאת אין תאריכי ביניים, התאריכים חשובים להסטוריונים ולחזוברים הזכרון. המלחמה הזאת היתה לדידי לילה אחד ארוך ויום בלתי נגמר. לכן, זכורים רק מראי המקומות וגם הם רק אחרי, רק אחרי, את הלפני לא ראיתי. לא ראיתי את צידון כיופיה, ראיתי את צידון בכיעורה, את בתי הקומות קורסים בתוך הריסותיהם כמו מעיפות, חשכתי על איזבל בת מלך צידונים, איך באנו היום לדפוק את צידון כנקמה מאוחרת של נביא מזדקן, ומצאנו כאן את בני דמותנו נעים ונדים בדרכים כשבתיהם על ראשם, ארוזים בשמיכות מתפקעות.

אולי אם אצליח להכניס קצת רגש לדפים אלה, אשיג את מטרתי הנבזית, לגרום לאלה שלא היו שם, להיות שם, אולי אז לא ירצו יותר להכנס בסורים, אולי יבינו ולו במעט את אנקת המובסים החפים מחטא.

מתכוננים להכנס לעין אל-חילוה, חילוה בערבית זה מתוק ומתוק הוא גם ריח הגוויות הנישא באויר, מתערב. בריח הפרדסים. .../...

איזו ציניות אלוהית גרמה לכך שמלבד העשן ושארן הפגזים ילווה את המלחמה ריחם המתוק של הגוויות. אבל, אז בעין אל-חילוה רק הרחתי, לא חשבת על זה. אז נכנסנו לרחוב המאובק כשאנו נצמדים לקירות. וכעבור חצי דקה או אולי חצי יום (אמותי לך רונן שלזמן אין משמעות ביקום הזה הנקרא מלחמה), חיים צעק לפתע נפצתי וגבי החובש רץ לטפל בו וקיבל כדור בריאות, וענבר קיבל כדור במשקפת שהסיטה אותו לתוך כף ידו, ועודה אחד שקיבל כדור לא צעק, משום שהכדור חדר לו מצד האף והרס לו את כל החיך ונעצר מתחת ללשון. בלילה היינו בוכים את היום. ליד הזלדות, בתוך שקי שינה מתפרקים בתפרים, ומאבדים את נוצותיהם לתוך שערותינו. בבוקר כשיינו קמים נראינו כמו שבט אינדיאנים שש אלי קרב, זה היה מצחיק, אבל איש לא צחק.

העבודה הבזויה התחילה לדידנו כשהצטרפנו לדוג את המחבלים מתוך האוכלוסייה האזרחית. לראות את חוקרי השבויים בעבודתם. ואתה חושב בתוכך, שזהו שלב הכרחי במלחמה במחבלים ובכלל אתה כבר לא ילד והגיע הזמן שתתבגר. אבל אני, שבוכה כשאני מסתכל ב"בית קטן בערבה" - לא יכולתי לעמוד מול עבודתם ההכרתית של חוקרי השבויים.

נכנסים לבית. (שלמה, חוקר השבויים דור שביעי בירושלים אומר: אלה פלשתינאים, רואים לפי הלכלוך). מוצאים את כולם לשמש החדה החותכת כמו בסכין את הצל. זקן המשפחה, אולי בן 80, ברכיו פקות והוא נופל, אני מביא לו כסא לשבת (בהתחלה לעגו לי אחר כך זה נהפך אצלנו לנוהג, להושיב את הזקנים). שלמה תופס נער פלשתינאי כבן 13 (רואים למרות הלכלוך) מפליק לו שתי סטירות עזות ושואל - איפה יש מותרבין (מחבלים), הנער שותק, כעבור שתי סטירות נוספות הוא מצביע על אחיו המבוגר. קושרים את ידיו של האח באזיקי פלסטיק וכורכים טמרטוט לעיניו. אחר הצהריים יילקח למכלאות, שם מרכזים את היבול היומי, מסביב מגדלי שמירה גבוהים, פרוז'קטורים עצומים, גדרות תיל (אל תחשבו על מה שאני חושב עכשיו). הנער שספג סטירות יהיה מחבל לוחם בפעם הבאה, ואני אמשיך לבכות בבית קטן בערבה.

שוב חוזרים לחניון לילה, מתאמצים לא לחשוב, בסוף לא יכול יותר, אני הולך לדבר עם ארנון רונן מהעוגן, אחיו הצעיר של אביהו שהיה אתי בסדיר, בוכים ביחד על היום שחלף. מתחילים לדבר על מה נעשה כשהכל יגמר. אנחנו עוד נראה להם לשרון ובגין. הם עוד יראו איזו רעידת אדמה נחולל.

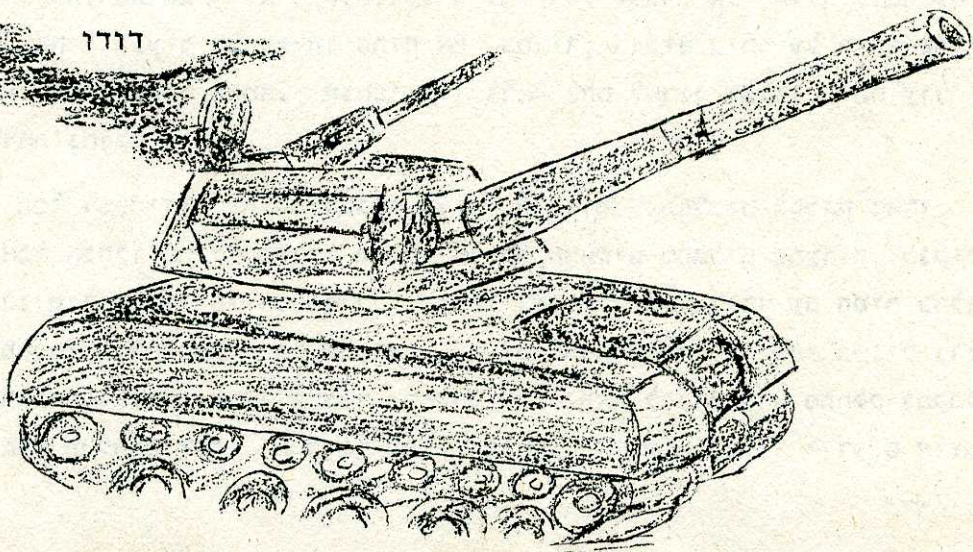
בבוקר קמים אורזים הכל ומצמידים את הקיטבגים לציד הזלדות. הולכים לסרוק ואדי, הנוף עוצר נשימה, אבל אנחנו פה לא בשביל הנוף, אנחנו מהפשים מחבלים במערות, בנקיקים ובמחילות עפר. לפני הולכים מזרחי ושפיפון. מזרחי ושפיפון היו ביחד עם תמיר בפלוגה בגולני. כל הזמן מספרים על הענק מכפר-הנשיא, ועל זה שהוא בחור טוב מדי בשביל גולני. אני אומר להם: אל תדאגו לתמיר, תראו שכצעד הראשון שלו בתוך לבנון הוא מתחלק ומקבל מכה בברך, ובזה נגמרת המלחמה שלו. אחר-כך שמעתי שנפצע. (והלא כולנו יודעים איזה שכפ"צ הוא תמיר).
.../...

שוב מוצאים מחבלים מסתתרים, מצבורי תחמושת תותחים, ארנון רונן אומר לי שעכשיו הזמן לפתרון מדיני, אנחנו מסתכלים אחד באפוד של השני ופורצים בצחוק. המג"ד בערב מדבר על אחוות לוחמים שגובשה בדם הפצועים ושוב הכל כל כך מצחיק שבא לבכות.

אני חושב על גובי, אני חושב על כל 300 ההרוגים שיהיה, לכל אחד מהם לפי הסטיסטיקה יש 500 מכירים. מלחמה אוילית, שרון רוצה להוסיף את בירות לכתר שלו, אחר כך אולי גם את דמשק. אני לא פוחד למות, אני לא רוצה למות. אני נוסע ל-24 שעות חופשה, הביתה. תופס טרמפ עם עתונאי גרמני, הגרמני ממחר לירושלים, אנחנו נמצאים אחרי צור והוא צריך להגיע עד 7.00 לירושלים כדי שהכתבה תשודר בשעה 8.00 בערב בטלוויזיה הגרמנית. במקלטים בדרזדן יראו תמונות מוכרות, הגרמני מעריץ אותנו, הוא הושג שאנחנו גדולים, שאנחנו מראים לכל העולם מה הוא שווה. ההזדהות שלו מפחידה אותי. אנחנו לא עד כדי כך דומים, ואולי כן. הוא שואל אותי איך היה בעין אל-חילוה, כמו בגיטו ורשה - אני אומר לו ואני רואה איך החיוך על הפנים שלו יוצא ישר מפריז'דר, רק בהבדל אחד אני אומר לו למחבלים יש יותר נשק ותחמושת משהיה ליהודים בורשה. אתה מבין רונן, אני לא רוצה שעתונאי גרמני יקשור אותי לחלומות הרייך השלישי שלו, ולא רוצה גם לקחת חלק ברייך השלישי של מנחם בן פסיה ושרון מלך לבנון. בצידון כבר הוקם בית כנסת צבאי ומשמר הגבול כבר משליט שם סדר. ועוד מעט יבואו המתנחלים ואחר כך ירו לאנשים ברגלים, בראש ובאזר שבין הריאות. ואז תחלנה הבדיחות על גמדים וילדים שקופצים גבוה, ואנחנו נעשה עצרות מחאה על הזדהות ואבל ונככה בבית קטן בערבה ולא נעשה כלום. כי אנחנו כבולים, כבולים בתוך היום יום שלנו והנוחיות הקטנה שלנו. ועושים את הכל בצעדים קטנים, מהססים. עד שיהיה מאוחר מדי, אחר כך לא יהיה אחר כך.

נ.ב. תודה לכל האנשים ששמחו לקבל אותי בחזרה, החזרתם לי את האמון באדם.

דודו

2-3 דברים לפני שאתה

מתעורר את הלל בהסרת

שבת של לפני המלחמה. השמש חמה השמים כחולים ממל הבריכה עוד יותר והחתיכות מסביב מקרינות אברים - קשה לנשום רק נכשיר הרדיו מחזיר אותי לעולמנו המטורף.

שבת של לפני המלחמה, אחמד זורק אבנים מהכפר על הקיבוץ, ממולו אחמד אחר קטיושות מכיוון הכפר לכיוון הקיבוצים. אחמד רוצה לחטוף את איילה החתיכה מהבריכה היפה של היהודים. אחמד האחר רוצה לחטוף המדינה החתיכה מהארץ היפה של היהודים. לאחמד נמאס כבר לראות את החתיכות שם בבריכה - שדיים, רגליים ועכוז מעוגלים, יפות עד לשגע, ואצלו בכפר כולם עם שמלות ארוכות לא רואים כלום.

אחמד האחר נמאס לו כבר לראות את השדות שם - הירוק, הצהוב, החום והכחול משגעים לו ת'עניינים. אחמד רוצה לקיבוץ, חודר פנימה, חוטף את איילה מהבריכה ולוקח אותה לכפר - אבל אז הוא מתעורר מתחלום והוא עדיין על האבן זורק אבנים על הקיבוץ.

אחמד האחר גם הוא חולט ומתעורר, ומוצא עצמו עדיין בכפר זורק קטיושות על הקיבוצים, אבל הנה היהודים, אלה מהחלום להם רודפים והפעם הם משיגים ואינם נעצרים בגדר. לאחמד האחר יש בעיה - זה לא חלום.

שבת של לפני המלחמה. החאהבתי בקיבוץ. אדו עושה סרט אחרי שעזב את הקיבוץ ומקבל הכל כאילו היה מלך הקיבוץ, אצלי במשק בטח איזה סרקסטי אחד היה מרוקן את המים בבריכה כדי לראות איד עושים את אותו סרט בלי מים בבריכה, שלא לדבר שהייתי צריך לנסוע על אופניים לכל מקום ולהביא שחקנים מתל אביב.

יום שישי בערב - עולם מטורף, אני חושב לעצמי, ב"פאב" אני רוקד סלאו עם משהו רך כזה נעים, שני דברים רבים עוד יותר דוקרים לי בבטן במקום שעד לפני שנתיים שלוש דקרו האבנים של גבעה מעל צור - איפה שמטוסינו חזרו בשלום והשאירו מלחמה.

נדמה לי שהיקף החזה שלה (זה שדוקר לי בבטן), הוא תשעים, שישים או שבעים הרוגים מודיע הרדיו בלבנון - עולם מטורף אני אומר לעצמי. חבר שלה השאיר אותה פה לבד ב"פאב" כדי שתתעלל ברווקים מיוחמים כמוך. יש לי חשק לחטוף אותה אבל כל החיללים שמסביבי נחטפו כרגע כדי לטפור עד 250 הרוגים בלבנון.

יום שבת של לפני המלחמה - גמנו לצלם. אהבתי מאתמול בלילה חלפה היום לידי בחיך ערמומי מתסכל, ברדיו ממשיכים לטפור, נזכרתי שגם אלי יכול להגיע צו שמונה, תשע, עשרה פנטומים עושים חרוקות בשמים. אוף 16 חדשים צוללים לכיוון צפון בשדות בווערת אש, בטח נפלו שם איזה עשרים סגריות רוטיות.

שש בערב בראש פינה, שבת של לפני המלחמה, אני יוצא מהקיבוץ הזה - עולם אחר חוזר לעולם הזה, הודיעו עליו ברדיו וצפיתי בו מתוך הבריכה בין הרגליים והשדיים מרחוק ראו כמה ענבי עשן וקולות נפץ נשמעו. באוטובוס הנושא אזרחי קרית שמננה. ממול שיירות של אזרחי תל-אביב עולים במדים צפונה. אף פעם לא הבנתי למה אלה לא נשארים בודום (ממילא הם יורדים לשם כל שבועיים).

שלושה אוטובוסים מלאים קיטבגים, עשרות משאיות עם ארגזים אדומים וסלמן "צי". שני טירונים מתקשרים הביתה וארבעה מילואימניקים קונים שתיה ונאנחים כמה זה יעלה לנו הפעם? משכורת של חודש? חצי מיליון שקל? ואולי סתם עוד מצבה לבנה שתחסוך את כל הכסף? השאלה היא: "תור מי?" עכשיו כבר יש הרוגים גם בצד שלנו אומר הרדיו. הצילומים של אתמול נראים לי כמו לפני עשרים שנה. הטנקים של הערב נראים לו כמו תמיד טנקים טנקי, טנק, Thank you אני אומרעולם מטורף, מדינה מטורפת, מטורפת מיופי, מטורפת מכיעור, מטורפת משלום, מטורפת ממלחמה. .../...

היהודים
בכפר
השני

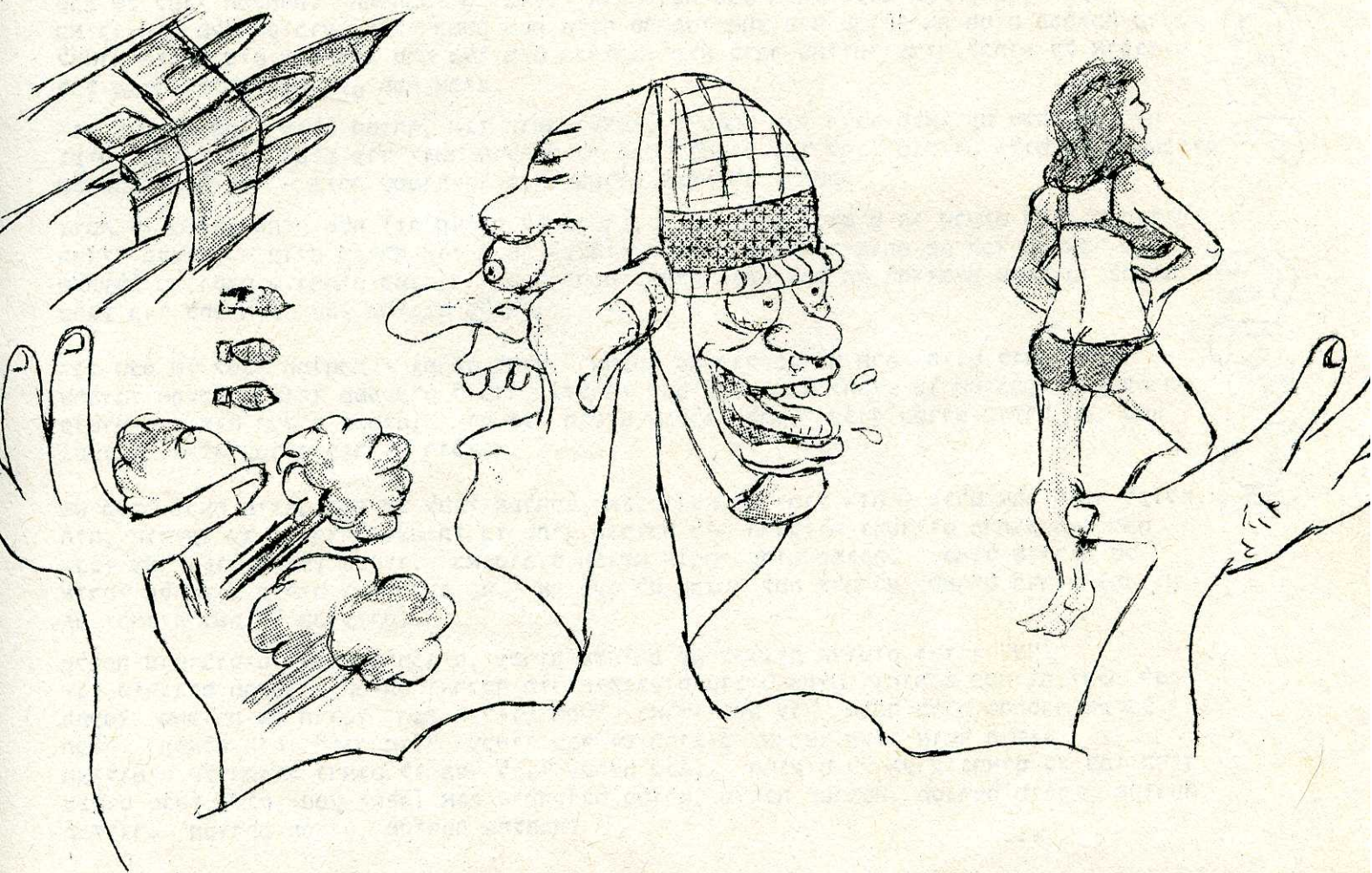
(המשך) 2 צדדים לכל טרוף / מחשבותיו של הצלם בהסרת "הגיחה" בכפר-הנשיא

איש אחד באוטובוס מבקש להגביר את הרדיו... הנהג מגביר, 300 הרוגים צורח הקרין והאיש נאנח כמו אחר שירים ושערים, מתרווח בכסאו וחוזר לישון עד 350 בחדשות בעפולה. אבא אחד מצביע על טנק ומעיר את הילד כדי שיראה טנק, "אדיוט" אני חושב בליבי, בשביל טנק להעיר ילד.

האיש שלידי אומר שהאוטובוס נוסע מהר ונהיה בתל-אביב מהר - לאן אתה ממחר, אני שואל להתקשר ליחידה, לנשק לאישה, לכבס ת'כביסה או סתם בוערים לך החיים ואתה ממחר לתפוס מה שנשאר.

שבת של לפני המלחמה, בדירה אני מתקשר למשגל הבא - היא לא בבית ואני כן, מה אכפת לי, פחות משגל אחד לפחות אני בבית, - שקט, שקט בבית, שקט השתרר בצפון מאז רדת החשיכה, אומרת זאתי מהטלוויזיה, מזל שיש לילה, חושב בשקט יורד, המלחמות הולכות לישון עד הבוקר - אפילו מלחמות ישנות ואולי יש צד אחר לטרוף הזה, אני אומר אולי לא יהיה לילה והמלחמה תמשך ותגמר התחמושת וכולם יתעייפו או ימותו (מה זה משנה), ואפשר יהיה לחזור לבריכה, שם בכפר-הנשיא, לצלם את אחמד והסוס שלא רוצה להכנס לבריכה, אבל היהודים מכניסים אותו בכח כדי לצלם.

... בציור איתי (קב' תל-יוסף)
יהודי שנושם את הפרחים מלמעלה.

עורך יקר !

יום חמישי למבצע "מ.ש.ג.ל" (נטוג) :

ברדיו מתנצלת הקריינית "כתבנו שיצא בצהריים, לא מארמון הנשיאות בבירות, אלא מארמון אחר". (פעם זה היה ארמון הנציב).

אני יושב במרפסת תל-אביבית ולילדי שני דפים המיועדים ל"כל סוטה".

על שני הדפים חתום בטופס: אתי. האחד - אח. השני - צלם. שניהם כנראה מצאו עצמם באיזו פלינה, לבד מזיעים באחד מן הימים של הסיפור המתמשך הזה, כאשר מיצי התיסכול וחוסר-האונים מבעבעים ועולים משיפולי הבטן, לגרון, ומשם - לדף. מילים מלאות ליחה. מילות קודש טבולות ברוק. אני יושב, ומרגיש שגם אצלי עולים ובאים המיצים. מוכרח להיפטר מהמועקה המחורבנת הזו.

הצלם - כותב על "השבת שלפני המלחמה". וכבר ממשיך ל"שבת שאחרי המלחמה".

ועכשיו אני שואל אותו "אחרי?" איזה "אחרי?" "לפני מה?"

השני כותב לך - על העיניים של ההורים במשק ועל זו שהשאירה לך מכתב של חשק.

האח הזה - רק לפני חודשיים פרץ ערב אחד בגאווה, כאשר ביד הוא מנפנף בפספורט מחודש,

ועכשיו הוא פתאום מיילל למה הג"א לא מגייסים אותו. "כל הנחלים זורמים...."

מלוד לחורשת המצבות שליד הזיתים, הלוך ושוב הלוך ושוב...

ואני - אני חשיתי להסתתר מאחורי הדפים שלהם. פשוט להתכסות בהם. אולי הם יחפו גם

על מערבולת חוסר האונים הפרטית שלי. חוסר אונים? לך תדע. לא יודע מה זה.

כולנו דיברנו או צעקנו על כי המשחק הזה הולך לרוץ כל רגע - וידעתי שנקלל את הרגע

שיצלצלו מאיזה משרד קישור. יואב אומר (וכבר מצוטט) - "במלחמה מתים המיתוסים".

אך, מה עושים - זה כבר עניין אחר. כאשר כולם שם, אז האחרים בבית נהפכים לדפוקים.

ובעצם איך אפשר להעיז ולאמר את זה...

וממול - איך להסביר לך מה חולף בראש כאשר לאחר שבוע של משחקים עם מפות ותכניות של

"כיצד לתקוף את מאחזי הטנדרים של משמר הגבול המצרי" (עם מינימום נפגעים כמוכר...)

שולחים אותך הביתה - "לטלפון" - בסדר - להגיד שהצטערתי, נו. אבל העצבים שאתה חוטף

כשאתה נשלח משם לצפות בטלויזיה ב"דו-קרב בצהרי ביירות" ואז לקבל טלפון מחבר,

שעשית איתו כמעט כל יום בסדיר - ולשמוע אותו נאנח "כמו בחווה הסינית... כמו בחווה

הסינית... זה לא אני אומר זה המג"ד... הוא היה שם". מהעצבים האלו אתה יכול למצוא

את עצמך משלח אגרופים באויר. אין כיוון אחר.

אז מה עושים בבית? לקיבוץ - אתה לא נוסע (המבט של ההורים. הגנן טוען שיש מספיק

מתנדבים). לאוניברסיטה - המרצים מודיעים על תאריכי בחינות. משום מה הם נראים

כולם קרובים מאוד, התאריכים.

.../...

.... מיד לאחר סיום השנה... אה...כן... הרי הם צריכים לטוס לחו"ל. הסטודנטיות נראות כאילו הדגישו כבר את האיפור (התחרות כבר קשה יותר?) - ושמעון דותן (קצין בשייטת, פרופיל נמוך, במאי, מורה), שולח לכל עבר מבט ארוך של כל אותם צלילות חוזרות. הרגשת קבס מוזרה מכריחה לברוח הביתה.

משתכלל בדירה. ושם - לפתע התקפה היקפית של שידורים רצופים מוצפים באריק - שרון - לביא - סיני - איינשטיין - , מס' הרוגים. השכלול מיד מצטמק. הידיעה שגייסו בעצם את כולם ואולי כבר שלחו את כל הכנופיה המובחרת של כפר הנשיא לכתר לבדם את אותו ארמון של סירקיס הנשיא. ומי יודע - מתי יפלטו המקלטים והמשדרים את הכרזתו של הקרח הצובה כי אכן "מבצע מוסקבה הוכתר בהצלחה", ו"עם ישראל חב את נשמתו לאותם בנים גיבורים קדושים הרואים אקזוטיים ארוטיים בני אל-מות, אשר מיגרו תוך 28 שבועות את כל צבא הבולשביקים המשוקצים...". ניסיתי להמשיך לברוח. השתכללתי בחצר הקטנה, כמו עכבר ניסויים שהותש לפתע ברצף של מכות חשמל זעירות. פתאום אני מוצא את המכונה הקטנה על השולחן.

זוכר את הסרט ? אז המכונה הזו, שמים עליה את הסרט ובעזרת גלגלים קטנים אתה מזיז את "יואל (אחמד) דוהר על סוס" או את "אילנה בבקיני רצה בבריכה". אתה יכול להריץ את זה קדימה ואחורה, מהר ולאט - ולמצוא את עצמך לפוס לפתע במשחק. פתאום משמיים - מצאתי ריפוי בעיסוק. שילכו לעזאזל כל החדשות.

וככה - משחק ומשחק. השבת המיוזעת הזו עוברת עלי במשחק של "סרטים" "ערפל הקרב" התחלף בערפל של "נדמה לי". רק שאף אחד לא יידע מה אני עושה בזמן שהחברה עסוקים ב"לחנוק" את בלירות.

וככה - כאשר הסרט רץ לפני ולפנים ולאחור אני מגיע אליך אל הריצה שלך. זוכר - בגד ים רטוב רודף אחרי הסוס ? בהתחלה זה נראה בהדר. שם אותך לאט לאט אל תוך "סלו מויישן" כזה. מזכיר את הסדנות הטובות של "מרכבות האש". זה יפה ומשכיח. אבל הנה - בקצה הקטע שלך (אתה כבר חותך בריצה את המסך), נתפסת לי בראש, פתאום ללא התרעה, תמונת הסיום של "גליפולי...". בבת אחת אני "חותך". ההלם הפתאומי כמעט כופה עלי לזרוק את כל ערימת הצללואיד המטופשת הזו לפח.

אלא - שהנה שוב אילנה בבקיני לבן קופצת למסך - ושוב אני מכניס גם אותה ל"סלו מויישן" איטי וטוב ונושם לרווחה. השכלול עדיין לא נסדק. רק שלפעמים נדמה לך שאתה שומע איזה "Crack". עד כאן.

תראה, איך שבימים טרופים אלו, אני מעיז למכור לך וידויים. דווקא וידויים. בשבילי זה ריפוי בעיסוק. ובחזית הרופאים הצבאיים מחפשים את הכמרים שיחליפו אותם לאיזו שעה. הם מתים לחטוף תנומה.

.../....

צאתי מוצר מאתכם...

יום רביעי ללחימה (אולי יום אחר).

אני עושה נסיון לכתוב כמה מילים. נסיון ראשון בימים אלו אחרי ששיחזרתי לעצמי כבר אלפי פעמים במוחי הדל משפטים אלו היוצאים ממני כצרוורות אוטומט, מכאיבים ועצובים, אך נמסים שוב ושוב על הנייר הזה עד שהדפים הלבנים האלו לא מניחים לעצבות האפורה להשתלט עלי.

כבר כמה ימים אני חושב על הרגע הנפלא הזה שאוכל להניח את כלי הנשק החדשים ולהשתמש בכלי נשק אחר שהיא הרבה יותר מוכרת ואהובה עלי.

יום רביעי בלילה. יום רביעי של לחימה ועדיין לא יודע להגדיר את הפעולה הזאת. ברדיו מדברים על מבצע, נמנעים מלהגדיר את זה כמלחמה.

הנה, אני מסתכל אחורה על שמוליק שאיננו כבר ואומר שרק בשבילו מגיע שיקראו לזה מלחמה. אני נזכר בשיחה שלי אתו ביום הראשון. הוא חייל צעיר בשרות סדיר, אני לוחם קרבות ותיק כדבריו. חצי שעה לפני שעת ה"ש" הוא ניגש אל הג'יפ שלי ואומר: "תדע לך שאני עושה במכנסים מרוב פחד. מי שאומר אחרת משקר. אנחנו הולכים לעשות דבר מטורף. כדאי שתסתכל כאן סביב על החברה, חלק לא יחזור". כך אמר.

עשרים וארבע שעות מאוחר יותר הוא כבר לא חזר. אז אמרתי בפעם הראשונה שזה לא יכול להיות מבצע, בטח שלא. זאת מלחמה בשביל שמוליק ובשביל אלו שעוד ילכו.

כאמור שעת לילה עכשיו ושקט מבהיל ממש. אני מסתכל סביב על החברה האלו. איך התחפרו בין הסלעים עוצמים עין בפעם הראשונה מזה ימים. חלקם ישנים בישיבה, אחרים בתנוחות אחרות מוזרות עד שבא לי לפרוץ בצחוק גדול. אני יודע עכשיו - אני אוהב את החברה האלו, אחד אחד. כל כך שונים אחד מרעהו, כל אחד בדרכו כחיים, בני עדות שונות, לבנים ושחורים.

אך, עתה מה זה חשוב בכלל כל הדברים האלו כל המריכות הקטנות. מתקרבלים איש בתוך רעהו, גוש אחד גדול, קשור הרבה יותר מאשר הסלעים סביב. כיצד בכלל אפשר לישון כאן. למטה בואדי אפשר לזהות בבירור מחבלים נסוגים, מדי פעם יורים באויר בלי כיוון מוגדר, אחר נעלמים. ירח מלא מציף את השטח. אור מסגיר ומסוכן. את החברה האלו שלנו זה כבר לא מפחיד. כהות חושים ההופכת מסוכנת מרגע לרגע.

הנה גם אני שוכח לרגע את הסכנה. יושב לכתוב כמה מילים. זהו צורך מיידני שחייב לבצע. אפילו איני רואה את המילים, אלא, רק את המלחמה (ברשותכם). המילים האלה צר לי לא יוכלו לתאר את הפחד, כי לפחד אין מילים. רק אחר הצהרים נלחמנו כאן אל הגבעה, דם יקר נשפך - שלושה פצועים, אחד נגמר ואין ניחומים.

.../...

..... לפני הקרב אסף המג"ד את הלוחמים ואמר: "אני יודע שקשה. אני יודע שאין מים ואוכל, אני יודע. אבל, אין זה אומר שאנו מפסיקים להיות חיילים ומפסיקים לתפקד. אני רוצה שכל אחד יקח עצמו בידיים ויתחיל להיות ראוי לצבא הטוב ביותר בעולם, כולם מתגלחים...." יותר כבר לא יכולתי לשמוע. בפעם הראשונה בקרב הזה אני רוצה לדווח כדי לפגוע, ובראש רק בראש. לראות את המוח המעוות הזה של הצבא נשפך. הסתכלתי שוב על החברה, בוץ סמיך מכסה את הפנים, מסכה עבה שמקשה על חזהו. רק עיניים קטנות כחולות וחומות מבצבצות מבעד למסכה ספק מחייכות ספק בוכות לדברי המפקד הזה.

כדור טועה חולף בשאגה מעל הראשים. צליל מוזר המחפש כתובת. אני אווז בעט בחוזקה ואומר לעצמי דבר מטורף. היום יותר מתמיד אני רוצה להיות. את זה אכתוב עכשיו כאן על הנייר ואם מחר לא אהיה יותר כמו שמוליק, אז תדעו שאמרתי את זה הייתי מודע לאפשרות הזאת. לילה טוב!

יום חמישי (זה בטוח, שמעתי ברדיו).

הימים הופכים חסרי חשיבות. אני מנסה להזכר כמה ימים כבר נמצאים כאן. ארבעים ק"מ כדי להרחיק את מערך הטילים. אבל המפה אינה משקרת, יותר מזה רק הבוקר החלפנו מפה הרבה יותר צפופה. אצבע הגליל, ראש הנקרה, נהריה אינם בנמצא. מספר ק"מ בלבד צפונה מאיתנו כביש בירות-דמשק. מי היה מאמין בכלל! עשרה עשרים ק"מ של התקדמות ביום. אין לזה סוף ונדמה שאין איש יודע את הסוף.

אילו רק יכולתי לתת תשובה לכל השאלות של החיילים. אילו רק יכולתי להגיד ולספר מה קורה. אילו המג"ד או המח"ט יכלו לתת תשובה לשאלות הללו אז היה הרבה יותר קל לכולנו. שיגידו כביש בירות-דמשק: נקודה אחרונה, שיגידו משהו. זאת מלחמת חוסר ידיעה, חוסר הודאות. "מלחמת סימני השאלה".

אור בוקר ראשון של יום חמישי. משהו חילתי יש בחיילים משהו מפחיד. האם אנחנו מתחילים לאבד צלם אנוש. כבר שבוע ימים כמעט לא חלצנו נעליים. ריח חריף של זיעה יבשה ועשן מדורות. אבנר ניגש אלי ואומר: "החברה לא מתפקדים. אם לא תגיע הספקה בהקדם יתפגרו מרעב. ברור לי שאבנר מגזים כמו תמיד. אבל הדברים שלו ממחישים לי היטב את קצב ההתקדמות המטורפת שלנו שלא מאפשר לשיירת ההספקה לסגור את המרחק. באותן שעות בוקר מוקדמות לא ידעתי עדיין שעניין האוכל והלכלוך ישכחו במהרה. יותר מזה ביום הזה נאבד כל חשק לאכול ותביעות אחרות.

שעות ערב. שקט כבד וצלצול אדיר באזניים של זכר שאון הפגזים וירי התותחים. אבק דרכ וריח חריף של אבק שריפה בתוך הוואדי. ארדיטי לא יוכל לצחוק. לא יוכל לבכות. לא יוכל לצעוק על המחדלים. ארדיטי מת!

.../...

.... שישי 11/6/82.

הבוקר הזה יחרט בזכרוני לעד. אני זוכר בכלל באיזה שלב נתתי דרור לעיני. כנראה שקעתי בשינה טרופה שוכח את כללי הזהירות, שוכח את עצמי. נדמה כאילו ישנתי שעות רבות, אך מסתבר רק חמישים דקות בלבד... מטח יריות שוטף את השטח לפתע בעוצמה אדירה ממש. מחשבה ראשונה היא לשפר עמדה, אני חשוף לגמרי, רק התרוממתי והנה אני רואה ממול שלושה טנקי אויב, מרחק חמישים מטר בלבד. ההפתעה היא עצומה ממש. נראה שגם הסורים לא ציפו לכח שלנו במקום הזה. הם מיד מתאוששים, מתחילים לרטס את השטח באש תופת. אני מסתכל ימינה - אחד נופל. מסתכל שמאלה - שני מתקפל. זהו רגע האמת של המלחמה, עד עכשיו היה הכל משחק ילדים, יסלח לי שמוליק. יסלח לי שמוליק בגלל שלא היה זהיר, התרומם ביום הראשון של המלחמה כדי לראות את מסוקי התקיפה התרומם ונפל לאחור. יסלח לי ארדיטי אשר היה טיפש. בזמן ההפגזה לא לבש את אפוד המגן. זה הרגע שלמדנו ושיחזרנו חזור ושנן בשירות הסדיר.

זה הרגע שאתה יודע - אין דרך חזרה, ישנן שתי אפשרויות - אתה או האויב. המרחק הוא אולי כעת עשרים מטר. הנה אני רואה את הקנה פונה אלי, מתליצב. אני שומע את הנקישה האחרונה של סגר הקנה. לוע אפל מזמין, מחייך אלי.

אין זמן לחשוב, אין זמן לפחד, זהו הסוף. מצחיק להזכר שבועיים לאחור בלונדון, - איך חשבתי גם שם שאני נגמר. מצחיק, כי אז הייתי מאוד מופתע כי חשבתי שאמות במלחמה וכעת זה מתגשם, עולם מוזר באמת מוזר. אני מרים את רובה הסער נכנס לתוך הכוונות. וכי מה יעשו בכלל כדורי הרובה למתכת האימתנה. שלושים ט"מ של פלדה מוצקה למול גוף רפה חסר אונים כשלי. זהו חברה תודה רבה על הכל, תשמרו על הגינה שלי, תמשיכו לכתוב ל"כל סוטה", גם אותו אהבתי מאוד, לא אמרתי לכם גם אתכם אני אוהב מאוד. פיצוץ אדיר..... די !

ועוד פיצוץ ועוד אחד. אחד כך שקט. רק קילוח דקיק של כדורים ע"י כוחותינו כל כך חרישיים עד שכמעט לא נשמעים.

אני מסתכל לפני מרחק מספר מטרים ממני - שלושה טנקים עולים בלהבות. אש אדומה כדם אשר תופסת טרמפ על הקוצים ועל מדי הזית. הקשר אפרים רץ אלי מתנשם מהתרגשות. קודקוד צריבה בקשר הוא קורא לנו !

אני תופש את המצ"ד.

* קודקוד צריבה כאן ארבע רות עבור.

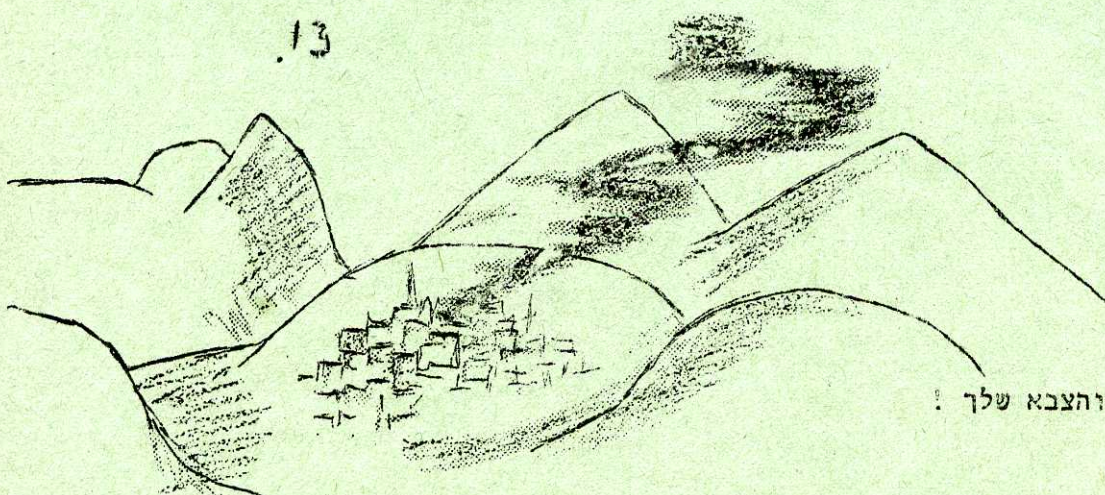
* כאן קודקוד, נא לוודא השמדה ושטח נקי.

* כאן ארבע, עבודה נפלאה עשיתם באמת עבודה נפלאה.

* כאן קודקוד, נא לוודא השמדה רות סוף !

* כאן ארבע, זה היה שגעון.

..../...

רונן.

.....(סוף)

* אמרת לי רות סוף !

* אבל קודקוד ?

* סוף !

* תכנס לתחת שלי אתה והצבא שלך !

* סוף !

פ ח ד ש ל מ ל ח מ ה

פעם שושנה אמרה לי

שדמעה אחת של זקן

שווה לאלפים של אנשים צעירים.

נדמה לי שזה נכון :

לקבור בן - זה

נגד הטבע.....

כמו נהר שזורם לשמים

במקום לרדת לים.

ג י ל ה . מ'.

:"כל סוטה" / מלחמת עניים.

חוברת מספר 36

תאריך: 3.7.82

המיסד: משה בן חיים

חברי המערכת: דודו/רונון/דורי

הדפסה: ציונה

עטור: רוני ו.